

Bruxelles, 30 septembrie 2025
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2025/0315 (NLE)**

**13349/25
ADD 1**

**RESUA 22
FIN 1126
ECOFIN 1264
ELARG 104
COEST 715
DEVGEN 159
UA PLATFORM 11**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	29 septembrie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 624 annex
Subiect:	ANEXĂ la Propunerea de decizie de punere în aplicare a Consiliului privind constatarea îndeplinirii în mod satisfăcător a condițiilor pentru plata celei de a patra și celei de a cincea tranșe a sprijinului sub formă de împrumut din cadrul Planului pentru Ucraina al Mecanismului pentru Ucraina

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 624 annex.

Anexă: COM(2025) 624 annex

Bruxelles, 29.9.2025
COM(2025) 624 final

ANNEX

ANEXĂ

la

**Propunerea de decizie de punere în aplicare a Consiliului
privind constatarea îndeplinirii în mod satisfăcător a condițiilor pentru plata celei de a
patra și celei de a cincea tranșe a sprijinului sub formă de împrumut din cadrul
Planului pentru Ucraina al Mecanismului pentru Ucraina**

ANEXĂ

Evaluarea îndeplinirii în mod satisfăcător a etapelor legate de plata celei de a patra și celei de a cincea tranșe a sprijinului sub formă de împrumut din cadrul Planului pentru Ucraina al Mecanismului pentru Ucraina

SINTEZĂ

La 9 septembrie 2025, Ucraina a prezentat o cerere de plată parțială pentru cea de a cincea tranșă a Planului pentru Ucraina, în conformitate cu articolul 26 din Regulamentul (UE) 2024/792 din 29 februarie 2024 de instituire a Mecanismului pentru Ucraina¹. În sprijinul cererii de plată, Ucraina a furnizat justificări corespunzătoare ale îndeplinirii în mod satisfăcător a 10 etape prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1447 a Consiliului din 14 mai 2024 de aprobare a evaluării Planului pentru Ucraina (denumită în continuare „anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului”)². Una dintre aceste 10 etape este o etapă restantă din cadrul celei de a patra tranșe a planului.

Pe baza informațiilor furnizate de Ucraina, se consideră că cele 10 etape au fost îndeplinite în mod satisfăcător.

În cadrul **capitolului 4**, a intrat în vigoare legislația de reformare a Agenției de recuperare și gestionare a activelor.

În cadrul **capitolului 5** privind piețele financiare, a fost adoptată strategia de eliminare a creditelor neperformante

.

În cadrul **capitolului 7** privind capitalul uman, a intrat în vigoare legislația privind învățământul profesional și a fost adoptată rezoluția privind achiziționarea serviciilor sociale.

În cadrul **capitolului 8** privind mediul de afaceri, au fost adoptate strategia privind întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și planul de acțiune pentru punerea în aplicare a acesteia.

În cadrul **capitolului 9** privind descentralizarea și politica regională, a fost aprobat și publicat studiul privind măsurile necesare pentru a acorda personalitate juridică municipalităților pe site-ul Ministerului Dezvoltării Comunităților și Teritoriilor din Ucraina.

În cadrul **capitolului 10** privind sectorul energetic, a fost adoptată foaia de parcurs privind procesul de separare a suprataxei pentru energia din surse regenerabile de tariful de transport.

¹ Regulamentul (UE) 2024/792 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a Mecanismului pentru Ucraina (JO L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

² Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1447 a Consiliului din 14 mai 2024 de aprobare a evaluării Planului pentru Ucraina (JO L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Anexă la Decizia de punere în aplicare a Consiliului https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361.

.

În cadrul **capitolului 13** privind gestionarea materiilor prime critice, a fost publicată rezerva de proiecte de investiții pentru extracția materiilor prime critice și a fost lansată și publicată o licitație internațională pentru acordul de partajare a produselor (PSA).

În cadrul **capitolului 15** privind tranziția verde și protecția mediului, a fost reluat sistemul obligatoriu de monitorizare, raportare și verificare (MRV).

Etapa 4.7

Denumirea etapei: Intrarea în vigoare a legii de reformare a Agenției de recuperare și gestionare a activelor
Reforma/investiția aferentă: Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului juridic pentru o combatere mai eficace a corupției
Finanțare din: împrumut
Contextul Cerința pentru etapa 4.7 descrisă în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului este: <i>„Intrarea în vigoare a legii de reformare a Agenției de recuperare și gestionare a activelor. Legea se axează pe următoarele domenii principale:</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>o procedură de selecție transparentă și bazată pe merit a șefului agenției, inclusiv o verificare credibilă a integrității și a profesionalismului;</i>- <i>un sistem extern independent de evaluare a performanței;</i>- <i>o procedură transparentă de gestionare și vânzare a activelor confiscate aflate sub controlul agenției.”</i> Etapa 4.7 este a treia din cele patru etape de implementare a reformei 2 din capitolul 4 (Combaterea corupției și a spălării banilor). Aceasta a fost precedată de etapa 4.4 (Intrarea în vigoare a versiunilor modificate ale Codului Penal și Codului de Procedură Penală) și de etapa 4.6 (Adoptarea unui plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Strategiei de recuperare a activelor pentru perioada 2023-2025), care au fost evaluate pozitiv în T3 2024. Aceasta este urmată de etapa 4.5 (prevăzută pentru T2 2026) privind adoptarea unei noi strategii anticorupție și a unui program de stat anticorupție pentru perioada de după 2025.
Elemente justificative furnizate 1) document de sinteză care dovedește în mod corespunzător modul în care etapa a fost îndeplinită în mod satisfăcător, în concordanță cu cerințele prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului; 2) Un exemplar al Legii Ucrainei nr. 4503-IX <i>„de modificare a Legii Ucrainei «privind Agenția Națională a Ucrainei pentru detectarea, investigarea și gestionarea activelor provenite din săvârșirea unor fapte de corupție și a altor infracțiuni», în ceea ce privește consolidarea capacității instituționale a Agenției Naționale a Ucrainei pentru detectarea, investigarea și gestionarea activelor provenite din săvârșirea unor fapte de corupție și a altor infracțiuni și îmbunătățirea mecanismelor de gestionare a activelor”</i> din 18 iunie 2025.
Analiză Justificarea și dovezile de fond furnizate de autoritățile ucrainene acoperă toate elementele constitutive ale etapei 4.7.

Obiectivul reformei 2 din capitolul 4 (Combaterea corupției și a spălării banilor) este de a consolida principalele instituții anticorupție și de a raționaliza procedura penală pentru a spori eficiența acestora, inclusiv în cazurile de corupție la nivel înalt. Reforma abordează, de asemenea, deficiențele legate de recuperarea și gestionarea activelor la nivel instituțional și procedural. În acest scop, la 18 iunie 2025, Parlamentul Ucrainei a adoptat Legea nr. 4503-IX. Legea introduce o serie de îmbunătățiri în ceea ce privește gestionarea și funcționarea Agenției de recuperare și gestionare a activelor (ARMA). Legea a intrat în vigoare la 30 iulie 2025.

Legea prevede o procedură de selecție transparentă și bazată pe merit a șefului agenției, inclusiv o verificare credibilă a integrității și a profesionalismului. Acesta include cerințe de calificare și integritate, precum și criterii de neeligibilitate pentru post. Cerințele de calificare includ studii juridice sau economice superioare și cel puțin cinci ani de experiență profesională relevantă. Legea definește componența comisiei de concurs pentru selectarea șefului ARMA. Trei dintre cei șase membri ai comisiei de concurs sunt numiți de Cabinetul de Miniștri al Ucrainei (CMU), la latitudinea sa, în timp ce ceilalți trei sunt numiți de CMU pe baza propunerilor donatorilor internaționali de pe o listă comună de candidați. Comisia de concurs aprobă și publică metodologia de evaluare a competenței și integrității candidaților. Șeful ARMA este numit pentru o perioadă de cinci ani și poate deține acest post numai pentru un mandat consecutiv.

Legea introduce un sistem extern independent de evaluare a performanței. Legea prevede că evaluarea externă independentă (auditul) privind eficacitatea ARMA se efectuează la un an de la numirea unui nou șef, apoi a doua oară la trei ani de la această numire. Comisia de evaluare externă este alcătuită din trei membri numiți de CMU pe baza propunerilor organizațiilor internaționale. Legea stabilește criteriile de eligibilitate pentru membrii comisiei de evaluare și prevede că aceștia trebuie să acționeze independent. Comisia de evaluare are acces la documentele aflate în posesia ARMA și poate solicita, de asemenea, ca alte autorități să îi furnizeze informațiile necesare pentru desfășurarea activității sale. Comisia de evaluare va prezenta o concluzie motivată cu privire la eficacitatea activităților ARMA, precum și recomandări pentru eliminarea deficiențelor identificate în activitatea agenției și pentru consolidarea eficacității sale.

Legea introduce o serie de îmbunătățiri în procedura de gestionare și vânzare a activelor confiscate. Aceasta stabilește principiile generale privind sechestrarea și transferul activelor către ARMA, evaluarea activelor și depozitarea lor. Legea prevede că ARMA are obligația de a gestiona activele în vederea conservării valorii economice a acestora și a prevenirii riscurilor de deteriorare sau pierdere a acestor active. Aceasta stabilește drepturile și obligațiile administratorilor de active și prevede că ARMA trebuie să elaboreze un plan de gestionare pentru activele transferate în gestionarea sa. Legea conține dispoziții specifice privind gestionarea anumitor categorii de active, cum ar fi lichiditățile, titlurile de valoare și bunurile imobile. Totodată, aceasta introduce dispoziții privind vânzarea activelor confiscate prin licitații în cadrul sistemului de comerț electronic.

Evaluarea Comisiei: îndeplinită în mod satisfăcător

Etapa 5.4

Denumirea etapei: Adoptarea strategiei de eliminare a creditelor neperformante

Reforma/investiția aferentă: Reforma 3. Eliminarea mai bună a creditelor neperformante

Finanțare din: împrumut

Contextul

Cerința pentru etapa 5.4 descrisă în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului este:

„Adoptarea strategiei de eliminare a creditelor neperformante în conformitate cu practicile relevante ale UE. Strategia se axează pe următoarele domenii principale:

- *consolidarea cerințelor prudențiale pentru recunoașterea și eliminarea creditelor neperformante;*
- *schimbul de date privind creditele neperformante și alte date de piață relevante între instituțiile financiare și agențiile de stat, pentru o mai bună eliminare a creditelor neperformante;*
- *examinarea obstacolelor potențiale și elaborarea de măsuri de îmbunătățire a cadrului de restructurare și eliminare a creditelor neperformante.”*

Etapa 5.4 este prima etapă de implementare a reformei 3 din capitolul 5 (Piețele financiare). Ea este urmată de etapa 5.5 (prevăzută pentru T1 2026) privind intrarea în vigoare a actelor juridice menite să îmbunătățească eliminarea creditelor neperformante.

Elemente justificative furnizate

- 1) document de sinteză care dovedește în mod corespunzător modul în care etapa a fost îndeplinită în mod satisfăcător, în concordanță cu cerințele prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului;
- 2) un exemplar al „Strategiei de dezvoltare a creditării” din 6 iunie 2024.

Analiză

Justificarea și dovezile de fond furnizate de autoritățile ucrainene acoperă toate elementele constitutive ale etapei 5.4.

Obiectivul reformei 3 din capitolul 5 (Piețele financiare) este de a îmbunătăți eliminarea creditelor neperformante. În acest scop, Consiliul pentru Stabilitate Financiară al Ucrainei a adoptat „Strategia de dezvoltare a creditării” la data de 6 iunie 2024.

Strategia urmărește să instituie un cadru legislativ pentru a facilita creditarea, incluzând un set definit de măsuri și un calendar de punere în aplicare menit să îmbunătățească eliminarea creditelor neperformante, în conformitate cu practicile relevante ale UE, cum ar fi cele privind insolvența și recuperarea datoriilor.

În special, strategia prezintă măsuri menite să consolideze cerințele prudențiale pentru recunoașterea și eliminarea creditelor neperformante. Printre acestea se numără perfecționarea definiției creditelor neperformante prin distincția dintre activele neperformante și cele intrate în stare de nerambursare, precum și prin extinderea domeniului de aplicare al termenului „neperformante” pentru a include activele depreciate care nu au intrat formal în stare de nerambursare. Printre măsurile suplimentare se numără reintroducerea obligației băncilor de a actualiza și de a prezenta strategii de gestionare și eliminare a creditelor neperformante.

Strategia cuprinde, de asemenea, măsuri de îmbunătățire a schimbului de date privind creditele neperformante între instituțiile financiare și agențiile de stat, precum și a altor informații relevante privind piața, cu scopul de a îmbunătăți eliminarea creditelor neperformante. Printre acestea se numără extinderea funcționalității Registrului de credit al Băncii Naționale a Ucrainei, extinderea accesului băncilor și al altor participanți la piața financiară la resursele electronice de informare ale statului, elaborarea de propuneri pentru îmbunătățirea schimbului de informații privind vânzările de credite neperformante, precum și normele aferente de acces. Toate aceste măsuri ar trebui să îmbunătățească eliminarea creditelor neperformante.

În final, strategia prevede o revizuire a barierelor juridice și procedurale și stabilește măsuri de îmbunătățire a cadrului de restructurare și eliminare a creditelor neperformante. Printre acestea se numără îmbunătățirea legislației relevante pentru eliminarea creditelor neperformante, în special prin modificarea Codului Ucrainei privind procedurile de insolvență pentru a îmbunătăți selecția și supravegherea administratorilor fiduciar care gestionează procedurile de insolvență, pentru a îmbunătăți procedurile de licitație pentru vânzarea activelor falimentare și pentru a se alinia la principiile Directivei 2019/1023³ privind restructurarea preventivă. Măsurile suplimentare ar trebui să introducă garanții împotriva practicilor frauduloase și a influenței nejustificate în procedurile de insolvență, să consolideze cadrul juridic pentru restructurarea financiară și eliminarea din bilanț (*write-off*) a datoriilor și să îmbunătățească reglementarea colectării datoriilor și a executării garanțiilor reale.

Evaluarea Comisiei: îndeplinită în mod satisfăcător

Etapa 7.1

Denumirea etapei: Intrarea în vigoare a legislației privind învățământul profesional

Reforma/investiția aferentă: Reforma 1. Îmbunătățirea învățământului profesional

Finanțare din: împrumut

Contextul

³ <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj>.

Cerința pentru etapa 7.1 descrisă în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului este:

„Intrarea în vigoare a Legii Ucrainei «privind învățământul profesional». Legea se axează pe următoarele domenii principale:

- *definirea de norme echitabile pentru funcționarea entităților din domeniul educației care activează pe piața serviciilor educaționale în domeniul învățământului profesional;*
- *extinderea capacității instituționale a entităților din domeniul educației de a oferi învățământ profesional formal și non-formal;*
- *definirea clară a relațiilor dintre instituțiile care oferă învățământ profesional, părțile interesate de la nivel național/local și cele de la nivel internațional pentru dezvoltarea durabilă a capitalului uman în Ucraina.”*

Etapa 7.1 este singura etapă de implementare a reformei 1 din capitolul 7 (Capitalul uman).

Elemente justificative furnizate

- 1) document de sinteză care dovedește în mod corespunzător modul în care etapa a fost îndeplinită în mod satisfăcător, în concordanță cu cerințele prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului;
- 2) un exemplar al Legii Ucrainei nr. 4575-IX „*privind învățământul profesional*” din 21 august 2025.

Analiză

Justificarea și dovezile de fond furnizate de autoritățile ucrainene acoperă toate elementele constitutive ale etapei 7.1.

Obiectivul reformei 1 din capitolul 7 (Capitalul uman) este de a îmbunătăți tranziția de la învățământul profesional la piața forței de muncă, sprijinind redresarea Ucrainei și îmbunătățind calitatea sistemului de învățământ profesional. În acest scop, la 21 august 2025, Parlamentul Ucrainei a adoptat Legea nr. 4575-IX privind învățământul profesional, care a intrat în vigoare la 12 septembrie 2025.

Legea stabilește norme și criterii echitabile privind funcționarea entităților din domeniul educației și formării profesionale (EFP), precum și proceduri clare de acordare a calificărilor cursanților. Mai precis, legea instituie un sistem intern și extern de asigurare a calității pentru monitorizarea serviciilor educaționale. În acest context, entitățile EFP vor trebui să respecte: (i) criteriile de autorizare pentru desfășurarea activităților lor educaționale și (ii) noile standarde, inclusiv în ceea ce privește principalele rezultate ale învățării și volumul ECTS (Sistemul european de acumulare și transfer al creditelor de studii) necesar pentru obținerea calificărilor educaționale.

Prin reformarea statutului organizațional și juridic al sistemului EFP, legea îmbunătățește cadrul instituțional general al sistemului și capacitatea instituțională a entităților EFP care își desfășoară activitatea atât în educația formală, cât și în educația informală. De exemplu, legea consolidează autonomia financiară a entităților EFP, permițându-le, totodată, să majoreze salariile profesorilor cu performanțe deosebite. Mai mult, legea stabilește în mod clar stabilește în mod clar organismele responsabile de administrarea fiecărei instituții și responsabilitățile acestora. Este inclus aici, de exemplu, rolul consiliilor de supraveghere și al consiliilor pedagogice.

Legea stabilește relații mai clare între părțile interesate implicate în furnizarea de învățământ profesional la nivel național și local. Ea prevede că Parlamentul Ucrainei este responsabil de definirea politicii de stat în domeniul EFP, în timp ce punerea sa în aplicare este împărțită între organismele executive centrale și organismele locale autonome. Legea instituie, totodată, consilii regionale pentru învățământul profesional ca organisme consultative responsabile cu promovarea și punerea în aplicare a politicilor regionale în domeniul EFP, reunind reprezentanți ai organismelor locale și regionale autonome, angajatori și asociațiile acestora, precum și reprezentanți ai entităților EFP. La nivel internațional, legea stabilește dreptul entităților EFP de a semna acorduri de cooperare și de a stabili legături cu partenerii internaționali pentru furnizarea de învățământ profesional.

Evaluarea Comisiei: îndeplinită în mod satisfăcător

Etapa 7.10

Denumirea etapei: Adoptarea rezoluției privind achiziționarea serviciilor sociale

Reforma/investiția aferentă: Reforma 8. Îmbunătățirea securității sociale

Finanțare din: împrumut

Contextul

Cerința pentru etapa 7.10 descrisă în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului este:

„Adoptarea Rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind achiziționarea de servicii sociale cu fonduri de la bugetul de stat. Rezoluția este neutră din punct de vedere fiscal, nu afectează în niciun fel sustenabilitatea datoriei Ucrainei și se axează pe următoarele domenii principale:

- *tranziția de la instituțiile de finanțare la un model de achiziție de servicii sociale orientat spre rezultate;*
- *introducerea unui mecanism de achiziționare a anumitor servicii sociale de la furnizori de servicii sociale publici și privați înregistrați, pe baza standardelor și a criteriilor de serviciu social stabilite pentru prestatori.*”

Etapa 7.10 este singura etapă de implementare a reformei 8 din capitolul 7 (Capitalul uman).

Elemente justificative furnizate

- 1) document de sinteză care dovedește în mod corespunzător modul în care etapa a fost îndeplinită în mod satisfăcător, în concordanță cu cerințele prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului;
- 2) un exemplar al Rezoluției nr. 764 a Cabinetului de Miniștri privind „*Punerea în aplicare a unui proiect-pilot privind achiziționarea unui serviciu social pentru dezvoltarea și îngrijirea cuprinzătoare a copiilor cu dizabilități*” din 25 iunie 2025.

Analiză

Justificarea și dovezile furnizate de autoritățile ucrainene acoperă toate aspectele constitutive ale etapei 7.10.

Obiectivul reformei 8 din capitolul 7 (Capitalul uman) este de a îmbunătăți prestarea serviciilor sociale publice prin introducerea unor mecanisme de achiziționare a anumitor servicii de la prestatorii înregistrați. În acest scop, Cabinetul de Miniștri a adoptat Rezoluția nr. 764 din 25 iunie 2025 de reformare a sistemului de achiziții publice pentru serviciile sociale.

Rezoluția constituie o schimbare a modului în care sunt finanțate și prestate serviciile sociale pentru copiii cu dizabilități, realizând tranziția de la finanțarea instituțiilor, indiferent de serviciile prestate, la un model de achiziție orientat spre rezultate. Odată cu noul model, prestatorii de servicii trebuie să atingă o rată de participare de cel puțin 85 % pentru fiecare beneficiar, pe o perioadă de trei luni, asigurând un sprijin constant și eficace pentru copiii aflați în dificultate.

Prin punerea în aplicare a unui sistem care permite numai prestatorilor publici și privați de servicii calificați să fie admiși, pe baza unor standarde și criterii clare, modelul urmărește să asigure standarde înalte și asumarea răspunderii. Aceasta nu numai că sporește calitatea generală a serviciilor prestate, ci urmărește, totodată, să răspundă nevoilor comunității printr-un nivel demonstrat de competență. În ansamblu, modelul este neutru din punct de vedere fiscal și nu afectează sustenabilitatea datoriei Ucrainei.

Evaluarea Comisiei: îndeplinită în mod satisfăcător

Etapa 8.4

Denumirea etapei: Adoptarea strategiei pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și a planului de acțiune pentru punerea în aplicare a acesteia

Reforma/investiția aferentă: Reforma 3. Accesul la finanțare și la piațe

Finanțare din: împrumut

Contextul

Cerința pentru etapa 8.4 descrisă în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului este:

„Adoptarea rezoluției Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind aprobarea Strategiei pentru IMM-uri și a planului de acțiune pentru punerea în aplicare a acesteia. Strategia se axează pe următoarele domenii principale:

- *accesul la piețe;*
- *accesul la finanțare și la alte resurse;*
- *accesul la cunoștințe.”*

Etapa 8.4 este prima etapă de implementare a reformei 3 din capitolul 8 (Mediul de afaceri). Reforma 3 cuprinde o etapă suplimentară 8.5, prevăzută pentru T1 2026, care vizează intrarea în vigoare a legislației privind simplificarea accesului la rețelele de inginerie externe.

Elemente justificative furnizate

- 1) document de sinteză care dovedește în mod corespunzător modul în care etapa a fost îndeplinită în mod satisfăcător, în concordanță cu cerințele prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului;
- 2) un exemplar al Ordinului nr. 821-r al Cabinetului de Miniștri *„privind aprobarea Strategiei de redresare, dezvoltare durabilă și transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii pentru perioada până în 2027 și aprobarea planului operațional de măsuri pentru punerea în aplicare a acesteia în perioada 2024-2027”, din 30 august 2024;*
- 3) un exemplar al *„Strategiei de redresare, dezvoltare durabilă și transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii pentru perioada până în 2027”,* care include *„Planul de acțiune operațional pentru punerea în aplicare a Strategiei de redresare, dezvoltare durabilă și transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii pentru perioada până în 2027 în perioada 2024-2027”* ca anexă la Ordinul nr. 821-r din 30 august 2024.

Analiză

Justificarea și dovezile de fond furnizate de autoritățile ucrainene acoperă toate elementele constitutive ale etapei 8.4.

Obiectivul reformei 3 este de a consolida politica guvernamentală privind dezvoltarea și sprijinirea IMM-urilor. În acest scop, la 30 august 2024, Cabinetul de Miniștri a aprobat această strategie, împreună cu planul său de acțiune operațional, prin Rezoluția nr. 821-r a Cabinetului.

Strategia stabilește un obiectiv general, și anume: să reconstruiască și să dezvolte sectorul IMM-urilor în perioada războiului și ulterior, prin crearea condițiilor pentru dezvoltarea durabilă, crearea de valoare, adoptarea soluțiilor digitale și facilitarea finanțării, astfel încât întreprinderile ucrainene să poată concura pe piața internă și pe piețele internaționale.

Pentru a evalua progresele înregistrate în vederea atingerii acestor obiective, documentul enumeră o serie de ținte care trebuie atinse până în 2027, printre care creșterea cotei IMM-urilor din valoarea adăugată brută la 74 % și ridicarea vânzărilor IMM-urilor la 10,65 mii de miliarde UAH. Strategia este aliniată în mod explicit la cerințele de aderare la UE și la recomandările OCDE privind IMM-urile și ar trebui să asigure un acces mai bun la piețe, la finanțare și la know-how și cunoștințe.

Planul de acțiune aferent transpune strategia în 86 de măsuri numerotate, implementate de 15 ministere și de 9 agenții specializate până la sfârșitul anului 2027. Măsurile sunt organizate pe patru piloni:

- i) Mediul de afaceri și finanțare: extinderea schemei „Împrumuturi la prețuri accesibile 5-7-9 %”, extinderea granturilor din schema eRobota, legiferarea unui sistem de asigurare pentru riscuri de război și lansarea unei platforme digitale naționale de factoring.
- ii) Inovare, digital și verde: introducerea facturării electronice și a plăților instant, furnizarea de vouchere electronice pentru instrumente de securitate cibernetică și servicii cloud, introducerea unui calculator online al ampretei de carbon a IMM-urilor și instituirea unor linii de credit preferențiale aliniate la normele ecologice ale UE.
- iii) Capitalul uman și incluziunea: crearea de programe de învățământ dual, stimulente dedicate returnării celor din diaspora și finanțare/formare adaptată pentru femei, tineri, veterani, persoane strămutate în interiorul țării, persoane cu vârsta de peste 50 de ani și persoane cu dizabilități.
- iv) Competitivitate și exporturi: extinderea Agenției de creditare a exportului, comercializarea mărcii „Fabricat în Ucraina” și integrarea IMM-urilor în Rețeaua întreprinderilor europene (*Enterprise Europe Network – EEN*) și în alte platforme ale UE.

Evaluarea Comisiei: îndeplinită în mod satisfăcător

Etapa 9.2

Denumirea etapei: Avizarea și publicarea pe site-ul Ministerului Comunităților, Teritoriilor și Dezvoltării Infrastructurii din Ucraina a unui studiu privind măsurile necesare pentru acordarea de personalitate juridică municipalităților

Reforma/investiția aferentă: Reforma 1. Înregistrarea de progrese în materie de descentralizare

Finanțare din: împrumut

Contextul

Cerința pentru etapa 9.2 descrisă în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului este:

„Publicarea rezultatelor studiului privind posibilitatea de a acorda comunităților teritoriale statutul de entitate juridică pe portalul web oficial al Ministerului Comunităților, Teritoriilor și Dezvoltării Infrastructurii din Ucraina.”

Etapa 9.2 este a doua etapă în punerea în aplicare a reformei 1 „Promovarea descentralizării” din capitolul 9 (Descentralizarea și politica regională). Reforma 1 cuprinde o etapă suplimentară 9.3, prevăzută pentru T1 din 2026, care vizează intrarea în vigoare a modificărilor aduse Legii Ucrainei „privind autonomia locală în Ucraina”.

Elemente justificative furnizate

- 1) document de sinteză care dovedește în mod corespunzător modul în care etapa a fost îndeplinită în mod satisfăcător, în concordanță cu cerințele prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului;
- 2) un exemplar al studiului (monografiei) „Comunitatea ca entitate juridică de drept public: Ucraina în contextul experienței europene și internaționale”, publicat pe site-ul Ministerului Comunităților, Teritoriilor și Dezvoltării Infrastructurii: <https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/monograph-ua.pdf>

Analiză

Justificarea și dovezile de fond furnizate de autoritățile ucrainene acoperă toate elementele constitutive ale etapei 9.2.

Obiectivul reformei 1 este de a institui un cadru pentru transformarea administrației publice locale în autorități de tip prefectură și de a asigura o mai bună repartizare a atribuțiilor între administrația locală și autoritățile executive. Studiul „Comunitatea ca entitate juridică de drept public: Ucraina în contextul experienței europene și internaționale” a fost publicat în iunie 2025 pe site-ul oficial al Ministerului Dezvoltării Comunităților și Teritoriilor (astfel cum a fost redenumit ministerul în septembrie 2024).

Studiul analizează experiențele altor state în ceea ce privește stabilirea personalității juridice a comunităților, inclusiv experiențele unor state membre ale UE, cum ar fi Germania, Polonia și Franța. Acesta analizează conceptul de comunitate ca entitate juridică de drept public în contextul dreptului ucrainean și în contextul implementării principiilor autonomiei locale prevăzute în Carta europeană a autonomiei locale.

Studiul constată că recunoașterea comunităților ca entități juridice de drept public reprezintă un pas esențial pentru finalizarea reformei de descentralizare în Ucraina. Studiul oferă orientări pentru a acorda comunităților statutul de personalitate juridică și analizează modificările necesare la Constituția Ucrainei și la legislația actuală pentru realizarea acestui obiectiv.

Evaluarea Comisiei: îndeplinită în mod satisfăcător

Etapa 10.4

Denumirea etapei: Adoptarea foii de parcurs privind procesul de separare a suprataxei pentru energia din surse regenerabile de tariful de transport

Reforma/investiția aferentă: Reforma 2. Îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile și asigurarea funcționării stabile a sistemului energetic

Finanțare din: împrumut

Contextul

Cerința pentru etapa 10.4 descrisă în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului este:

„Adoptarea foii de parcurs privind procesul de separare a suprataxei pentru energia din surse regenerabile de tariful de transport, cu identificarea actelor legislative necesare și a condițiilor de punere în aplicare.”

Etapa 10.4 este a doua etapă în punerea în aplicare a reformei 2 „Un cadru de reglementare îmbunătățit pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile și asigurarea funcționării stabile a sistemului energetic” din capitolul 10 (Sectorul energetic). Reforma 2 cuprinde două etape suplimentare. Etapa 10.2 privind introducerea unui cadru bazat pe piață pentru energia din surse regenerabile, prevăzută pentru T4 2024, este îndeplinită. Etapa 10.3 privind intrarea în vigoare a legislației care îmbunătățește procedurile de autorizare a investițiilor în energia din surse regenerabile este prevăzută pentru T3 2026.

Elemente justificative furnizate

- 1) document de sinteză care dovedește în mod corespunzător modul în care etapa a fost îndeplinită în mod satisfăcător, în concordanță cu cerințele prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului;
- 2) un exemplar al Ordinului nr. 612-r al Cabinetului de Miniștri *„privind aprobarea Foii de parcurs pentru separarea suprataxei pentru energia regenerabilă de tariful pentru serviciile de transport de energie electrică și a Planului de acțiune pentru punerea în aplicare a Foii de parcurs pentru separarea suprataxei pentru energia regenerabilă de tariful pentru serviciile de transport de energie electrică pentru 2025 și 2026, din 25 iunie 2025.*

Analiză

Justificarea și dovezile de fond furnizate de autoritățile ucrainene acoperă toate elementele constitutive ale etapei 10.4.

Obiectivul reformei 2 este de a crește ponderea energiei din surse regenerabile în mixul energetic al Ucrainei. În acest scop, Cabinetul de Miniștri al Ucrainei a aprobat, la 25 iunie

2025, prin Rezoluția nr. 612-p, o foaie de parcurs care contribuie la îmbunătățirea guvernantei utilizării energiei din surse regenerabile prin separarea suprataxei pentru energia din surse regenerabile de tariful de transport.

Foaia de parcurs reprezintă un pas esențial către crearea unui model mai transparent și bazat pe piață pentru finanțarea energiei din surse regenerabile în Ucraina. Anterior, suprataxa pentru energia din surse regenerabile reprezenta o componentă semnificativă a tarifului de transport, o mare parte a veniturilor din acest tarif fiind destinată plății energiei electrice din surse regenerabile. Foaia de parcurs prevede o tranziție etapizată către un nou sistem.

Planul prevede o separare treptată, cu norme diferite pentru producătorii existenți de energie din surse regenerabile și pentru cei noi. Plățile către producătorii de energie din surse regenerabile existenți vor continua să fie acoperite din tariful de transport până la 1 ianuarie 2030. Începând cu 1 iulie 2026, noii producători de energie din surse regenerabile, inclusiv câștigătorii licitațiilor „verzi”, vor fi plătiți printr-o suprataxă distinctă. Aceasta constituie o schimbare esențială menită să asigure un mecanism de finanțare mai transparent și mai independent pentru noile proiecte.

Foaia de parcurs enumeră modificările legislative necesare. În primul rând, Legea privind piața energiei electrice, un pas esențial în Planul pentru Ucraina, trebuie modificată pentru a separa complet suprataxa pentru energia din surse regenerabile. În al doilea rând, Comisia națională de reglementare în domeniul energiei și al utilităților publice (NEURC) este mandatată să elaboreze legislația secundară necesară, inclusiv să adopte Metodologia de calcul al suprataxei pentru energia din surse regenerabile, modificările la Metodologia de calcul al tarifului de transport, la Codul sistemului de transport (CST) și la Normele pieței cu amănuntul, care sunt esențiale pentru punerea în aplicare practică a noilor norme.

Evaluarea Comisiei: îndeplinită în mod satisfăcător

Etapa 13.3

Denumirea etapei: Publicarea unei rezerve de proiecte de investiții pentru extracția materiilor prime critice

Reforma/investiția aferentă: Reforma 2. Îmbunătățirea procedurilor administrative

Finanțare din: împrumut

Contextul

Cerința pentru etapa 13.3 descrisă în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului este:

„Publicarea rezervei de proiecte de investiții pentru extracția materiilor prime critice.”

Etapa 13.3 este una dintre cele două etape de implementare a reformei 2 „Îmbunătățirea procedurilor administrative” din capitolul 13 (Gestionarea materiilor prime critice),

prevăzută pentru T2 2025. Cea de a doua este etapa 13.4, care face parte, de asemenea, din tranșa curentă. În plus, reforma 2 cuprinde și etapa 13.5, prevăzută pentru T1 2025, care a fost deja evaluată pozitiv în cadrul celei de a patra tranșe.

Elemente justificative furnizate

- 1) document de sinteză care dovedește în mod corespunzător modul în care etapa a fost îndeplinită în mod satisfăcător, în concordanță cu cerințele prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului;
- 2) un exemplar al rezervei de proiecte de investiții pentru extracția de materii prime critice, publicată pe site-ul Serviciului Geologic de Stat al Ucrainei:
<https://www.geo.gov.ua/wp-content/uploads/presentations/ukr/investicijnij-atlas-nadrokoristuvacha-strategichni-ta-kritichni-minerali.pdf>

Analiză

Justificarea și dovezile de fond furnizate de autoritățile ucrainene acoperă toate elementele constitutive ale etapei 13.3.

Obiectivul reformei 2 este de a optimiza procedura și de a reduce sarcina administrativă pentru potențialii investitori. Principalul scop este de a îmbunătăți transparența, viteza și rentabilitatea noilor decizii de investiții.

Rezerva de proiecte de investiții pentru extracția de materii prime critice („Atlasul investițional”) este publicată pe site-ul oficial al Serviciului Geologic de Stat al Ucrainei, disponibilă la adresa: <https://www.geo.gov.ua/en/critical-raw-materials>

Documentul prezintă o rezervă de oportunități de investiții legate de extracția mineralelor în Ucraina, inclusiv a zăcămintelor de materii prime critice (*critical raw material* - CRM) disponibile pentru acordarea de licențe prin licitații electronice și prin licitații pentru acorduri de partajare a produselor (*Product Sharing Agreement* – PSA). Documentul include o prezentare generală a depozitelor identificate, a diferitelor lanțuri de aprovizionare, precum și a strategiilor privind materiile prime critice din UE.

Totodată, acesta oferă o hartă a materiilor prime critice din Ucraina, cu o scurtă descriere a depozitelor disponibile, coduri QR care trimit la informații detaliate, licențe și o listă a potențialilor investitori strategici pentru diferite tipuri de proiecte de investiții în CRM.

În general, acest document evidențiază eforturile Ucrainei de a spori atractivitatea țării pentru investițiile în sectorul CRM.

Evaluarea Comisiei: îndeplinită în mod satisfăcător

Etapa 13.4

Denumirea etapei: Lansarea licitațiilor internaționale pentru acorduri de partajare a produselor (*Product Sharing Agreement* – PSA), asigurând transparența acestora

Reforma/investiția aferentă: Reforma 2. Îmbunătățirea procedurilor administrative

Finanțare din: împrumut

Contextul

Cerința pentru etapa 13.4 descrisă în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului este:

„Lansarea și publicarea licitațiilor internaționale pentru acorduri de partajare a produselor (PSA), utilizând modelul de clauze contractuale convenite de guvern. Asigurarea transparenței licitațiilor și a acordurilor PSA prin accesul liber la clauzele acestora.”

Etapa 13.4 este una dintre cele două etape de implementare a reformei 2 „Îmbunătățirea procedurilor administrative” din capitolul 13 (Gestionarea materiilor prime critice), prevăzută pentru T2 2025. Cea de a doua este etapa 13.3, care face parte, de asemenea, din tranșa curentă. În plus, reforma 2 cuprinde și etapa 13.5, prevăzută pentru T1 2025, care a fost deja evaluată pozitiv în cadrul celei de a patra tranșe.

Elemente justificative furnizate

- 1) document de sinteză care dovedește în mod corespunzător modul în care etapa a fost îndeplinită în mod satisfăcător, în concordanță cu cerințele prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului;
- 2) un exemplar al protocolului nr. 62 al reuniunii Comisiei interdepartamentale privind acordul de partajare a produselor din 30 iunie 2025, privind aprobarea „*modelului de acord de partajare a produselor (PSA)*”;
- 3) un exemplar al „*modelului de acord de partajare a produselor (PSA)*”, adoptat de Comisia interdepartamentală privind acordul de partajare a produselor la 30 iunie 2025;
- 4) un exemplar al Rezoluției nr. 845 a Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind „*aprobarea listelor de minerale și componente de importanță strategică și critică și a listelor perimetrelor de subsol (zăcăminte minerale) de importanță strategică și/sau critică*”, din 14 iulie 2025;
- 5) un exemplar al Rezoluției nr. 1059 a Cabinetului de Miniștri al Ucrainei privind *organizarea unei licitații pentru încheierea unui acord de partajare a producției pentru minerale metalice care urmează să fie extrase și îmbogățite în zăcământul Dobra*, din 27 august 2025;
- 6) Un exemplar al Curierului guvernamental nr. 187 (8112), p. 39, publicarea unui anunț privind organizarea unei licitații, din 12 septembrie 2025.

Analiză

Justificarea și dovezile de fond furnizate de autoritățile ucrainene acoperă toate elementele constitutive ale etapei 13.4.

Obiectivul reformei 2 este de a optimiza procedura și de a reduce sarcina administrativă pentru potențialii investitori. Principalul scop este de a îmbunătăți transparența, viteza și rentabilitatea noilor decizii de investiții.

Comisia interguvernamentală pentru acordul de partajare a produselor (denumită în continuare „Comisia PSA”) a aprobat modelul de PSA la 30 iunie 2025. Modelul de PSA urmează să servească drept bază pentru acordurile dintre guvernul Ucrainei și investitori. La 14 iulie 2025, Consiliul de Miniștri a adoptat Rezoluția nr. 845, care include listele mineralelor de importanță strategică și critică, precum și lista perimetrelor de subsol (zăcăminte minerale) de importanță strategică și/sau critică, care vor fi acordate pentru utilizare prin intermediul unui proces de licitație în vederea încheierii unui PSA.

Comisia PSA a decis să lanseze licitația pentru încheierea unui acord privind mineralele metalice care urmează să fie extrase din zăcămintul Dobra. Aceasta a fost confirmată prin Rezoluția nr. 1059 a Consiliului de Miniștri. Licitația a fost publicată la 12 septembrie 2025.

În general, adoptarea modelului de acord PSA și a Rezoluției nr. 845 evidențiază angajamentul Ucrainei de a crea un cadru de reglementare clar, menit să atragă investiții străine în sectorul materiilor prime critice. Prin identificarea și scoaterea la licitație a perimetrelor de subsol de materii prime critice, Ucraina se poziționează ca participant proactiv pe piața mondială a materiilor prime critice. În mod efectiv, acest demers este menit să sporească încrederea investitorilor, aliniind obiectivele naționale la standardele internaționale în materie de investiții.

Evaluarea Comisiei: îndeplinită în mod satisfăcător

Etapa 15.6

Denumirea etapei: Reluarea sistemului obligatoriu de monitorizare, raportare și verificare (MRV)

Reforma/investiția aferentă: Reforma 3. Mecanisme de piață pentru stabilirea prețului carbonului

Finanțare din: împrumut

Contextul

Cerința pentru etapa 15.6 descrisă în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului este:

„Reluarea sistemului obligatoriu de monitorizare, raportare și verificare (MRV) pentru instalațiile care intră sub incidența legislației existente, cu excepția celor care nu se află sub control, sunt distruse sau sunt situate pe teritoriul ocupat temporar sau care au anunțat oficial suspendarea operațiunilor de producție.”

Etapa 15.6 este a doua și ultima etapă de implementare a reformei 3 „Mecanisme de piață pentru stabilirea prețului carbonului” din capitolul 15 (Tranziția verde și protecția mediului), prevăzută pentru T2 2025. Prima etapă 15.5 privind adoptarea Planului de acțiune pentru instituirea unei scheme naționale de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră a fost deja îndeplinită în mod satisfăcător.

Elemente justificative furnizate

- 1) document de sinteză care dovedește în mod corespunzător modul în care etapa a fost îndeplinită în mod satisfăcător, în concordanță cu cerințele prevăzute în anexa la Decizia de punere în aplicare a Consiliului;
- 2) un exemplar al Legii nr. 4187-IX „privind modificarea anumitor legi ale Ucrainei în ceea ce privește reluarea monitorizării, raportării și verificării emisiilor de gaze cu efect de seră”, din 8 ianuarie 2025;

Analiză

Justificarea și dovezile de fond furnizate de autoritățile ucrainene acoperă toate elementele constitutive ale etapei 15.6.

Obiectivul reformei 3 este de a impulsiona dezvoltarea unor mecanisme de piață pentru stabilirea prețului carbonului și, în special, de a asigura colectarea adecvată a datelor în vederea introducerii schemei de comercializare a certificatelor de emisii în Ucraina. La 8 ianuarie 2025, Parlamentul Ucrainei a adoptat Legea nr. 4187-IX privind „privind modificarea anumitor legi ale Ucrainei în ceea ce privește reluarea monitorizării, raportării și verificării emisiilor de gaze cu efect de seră”, care a intrat în vigoare la 1 februarie 2025.

Legea restabilește caracterul obligatoriu al sistemului de monitorizare, raportare și verificare (MRV) a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel de instalație, sistem care a început să funcționeze în 2021. Astfel de cerințe obligatorii au fost suspendate ca urmare a instituirii legii marțiale, în urma invaziei pe scară largă a Rusiei din februarie 2022. Acest sistem MRV constituie o condiție prealabilă pentru punerea în aplicare a schemei de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) și impune operatorilor de instalații care produc sau pot produce emisii de gaze cu efect de seră (GES) respectarea unui set de obligații.

Sistemul include în prezent 11 tipuri de activități din cadrul ETS. Registrul unificat este sistemul prin care se pune în aplicare MRV și care se află în curs de digitalizare. Entitățile vizate trebuie să prezinte un raport anual verificat privind emisiile de GES până în luna martie a anului următor (raportare). Raportul privind emisiile de GES trebuie să fie verificat de un auditor terț acreditat de Agenția Națională de Acreditare din Ucraina (verificare). În conformitate cu legea, teritoriile ocupate temporar, precum și instalațiile aflate în afara controlului sau distruse sunt scutite de obligații.

Evaluarea Comisiei: îndeplinită în mod satisfăcător